

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

venstva a Ch. K. svého př. Příslušníci naší obce zachovají mu zajisté čestnou památku.

V posledních dnech června 1916 přijelo zase 297 uprchlíků do okresu humpoleckého a nastala nutnost, by se souvěrci těchto ujali. R. 1918 započato s návratem uprchlíků do Haliče a Bukoviny, jichž pobyt, v celkovém počtu 724 osob, se stával stále nesnesitelnějším, neboť válečnými poměry se potravin nedostávalo a 9. května 1918 opustili poslední uprchlíci město a okres.

Dne 28. října 1918 vyhlášen v Praze za jásotu tisíců a tisíců samostatný a volný stát československý a tím padla poroba národa českého, 300 let trvající.

V H. oslaven tento významný akt teprve dne 29. října za povznesené radostné nálady veškerého obyvatelstva. Ž. o. konala na oslavu státu československého slavnostní bohoslužby dne 7. listopadu 1918, předtím již dne 2. listopadu slavnostní schůzi představenstva, ve které př. p. dr. Lederer vzletnou řečí naznačil význam státního převratu a vyslovil naději, že i pro Židy nastane lepší budoucnost. V téže schůzi věnovalo představenstvo pro vdovy a sirotky po čs. legionářích 400 K. Skončená válka a nastalé příměří zavdaly p. starostovi podnět, vzpomenouti obětí ze středu naší ž. o., a sice jsou to pánové: Arnošt Kraus, MUC. Leo Haller, J. Müller z H., J. Freund ze Želiva, Hugo Pollak z Kejžlice, J. Bauer a G. Glückner z Herálce a J. Bondy z Lipnice.

Památka jejich uctěna byla zápisem do protokolu a povstáním členů představenstva se svých míst.

Dne 11. ledna 1920 vykonány nové volby, z nichž opětně vyšel jako př. p. JUDr. Ž. Lederer. V únoru 1922 resignoval p. dr. Lederer a když vzdor veškerému úsilí na této resignaci trval, zvolen 4. března 1922 př. Adolf Brock, náměstkem p. JUDr. Otto Posamentir.

Téhož r. provedena byla oprava synagogy a hřbi-

tova společnou prací s ch. k. nákladem asi 13.000 Kč. které opatřeny byly sbírkou mezi členstvem obce a mezi rodáky v cizině žijícími konanou.

Dne 26. listopadu 1922 konány nové volby, z kterých vyšel jako př. p. dr. Otto Posamentir, jako náměstek p. Žibřid Zajtschek.

R. 1923 přinesl naší obci chodník u synagogy, který zřídilo město H. na svůj náklad za částečného příspěvku ž. o. Dne 12. prosince 1923 skonal p. rb. M. Jedlinský (4. Tebet 5684) a pohřben byl dne 16. prosince t. r. na místním hřbitově.

Již v předešlém roce nastal značný pokles návštěv bohoslužeb, který se čím dále, tím více stupňoval. Příčiny toho zjevu jsou různé. Staří členové většinou odešli na věčnost a nástupci jejich a dorost o návštěvu synagogy nedbají, poněvadž většina pro neznalost hebrejského čtení nemůže modlitbu sledovati. Zde se nejlíp prokazuje, kam vede ztrnulost a zaostalost v náboženství, jedině reforma židovského vyznání a moderní bohoslužby jazykem národním, zde tedy českým, může zjednatí žádoucí nápravu.

Dne 1. července 1924 nastoupil úřad rb. p. Benedikt Wedeles.

Bývalý př. p. dr. Žibřid Lederer skonal dne 5. září 1924 (6. Elul 5684) a byl pohřben dne 7. září na zdejší hřbitově; se strany představenstva neprošel nikdo ani slovem poslední pozdrav zasloužilému př., který od 27. července 1902 do 4. března 1922 poctivě a nezištně obec spravoval.

Dne 3. ledna 1926 konané volby nepřinesly žádnou značnou změnu v představenstvu a př. zase zvolen dr. Otto Posamentir. Počet členstva stále klesá, čímž ovšem příspěvky členů stoupají a obec, aby uhájila potřebu pravidelnou, musí žádati jak členstvo, tak i humpolecké krajany v cizině žijící o dobrovolné příspěvky. Stav pro budoucnost je smutný a neudržitelný.

Windig-Jenikau.

Der Markt Flecken Windig-Jenikau, zum politischen Bezirke Humpolec gehörig, liegt ungefähr auf dem halben Weg zwischen Humpolec und Iglau. Der Ort erreichte im vorigen Jahrhundert eine Einwohnerzahl von etwa 1000 Seelen, zählt aber heute bloß etwas über 800 Einwohner.

Eine jüdische Gemeinde existiert hier nicht. Bereits um das Jahr 1870 lebten im Orte nur noch 4 jüdische Familien; um die Jahrhundertwende hatte die letzte jüdische Familie Windig-Jenikau verlassen. Als letzter Rest der ehemaligen jüdischen Bevölkerung lebte hier noch bis zum J. 1920 ein Arzt jüdischer Abstammung.

1 km hinter den wenigen Häusern der Ortschaft liegt hinter einer halbverfallenen Mühle der von

Větrný Jeníkov.

hohen, dichten Bäumen überschattete jüdische Friedhof. Nur selten einmal kommt jemand aus der Umgebung, um die Gräber seiner Ahnen zu besuchen. So droht dem, von einer kaum 1 Meter hohen, teilweise bereits eingestürzten Mauer umgebenen, idyllisch gelegenen Friedhofe langsamer, aber sicherer Verfall.

Der Friedhof, dessen Gräber bis an die Wende des 17. Jht. zurückreichen, bietet mit seinen alten, von hohem Gras überwucherten Grabhügeln, die nirgends mit stilwidrigem Blumenschmuck versehen sind, ein einheitliches, ungemein reizvolles Bild.

Dr. Karl Blán, Trautenau.